

Posudek vedoucího bakalářské práce

LENKA KOCANDOVÁ: *České humanitární organizace působící v Etiopii*

Autorka si pro svoji bakalářskou práci vybrala téma efektivity humanitární pomoci zprostředkované neziskovými nevládními organizacemi. Pro tento účel si vybrala tři takové organizace, které mají svoji organizační základnu v Česku – konkrétně se jedná o organizaci Člověk v tísni, ADRA a CARE. Zatímco první jmenovaná organizace z Česka vzešla, zbývající dvě pocházejí původně ze Spojených států amerických, přičemž ADRA vznikla jako organizace otevřeně se hlásící k jednomu konkrétnímu náboženství (Adventisté sedmého dne), kdežto CARE se zase od jakékoliv náboženské (či jiné) afiliace striktně vymezuje. Volbu zkoumaných organizací tak pro jejich pestrost hodnotím kladně, byť v práci postrádám hlubší zamyšlení nad tím, proč si autorka vybrala právě tyto organizace a zda od jejich odlišného původu kupříkladu předpokládala i odlišné působení, strukturu apod.

Stejně kladně hodnotím i výběr země, na jejíž příkladu se efektivita výše uvedených organizací hodnotí. Etiopie je pro Česko prioritní africkou zemí, a to nejen v současnosti – kontakty a spolupráce těchto dvou zemí trvá již bezmála sto let. K tomu je Etiopie druhou nejlidnatější zemí subsaharské Afriky, která se těší značnému diplomatickému renomé a pozornosti. Na druhou stranu je to také země, kterou zužují časté nepokoje, jež v nedávné době vyústily až do vypuknutí občanské války a s tím spojené humanitární krize. Autorka tak díky této volbě může operovat s dostatečným počtem misí, jež může hodnotit. Stejně jako v případě výběru zkoumaných organizací, si i výběr zkoumané země dokážu přestavit poněkud jasněji vyargumentovaný. Takto si důvod výběru Etiopie čtenář musí do značné míry odvodit sám z první kapitoly, která o Etiopii pojednává. Místy by však práci prospělo, kdyby se autorka nebála jít více do detailu a vykročit nad rámec oficiálních a velmi zkratkovitých dokumentů MZV i do hájemství odborné literatury (to je zvláště patrné v kapitole 1.2 *Vztahy ČR a Etiopie*).

Ve druhé kapitole se autorka zabývá humanitární pomocí – její definicí, odlišením od rozvojové spolupráce, druhy, fázemi či ukotvením v českém legislativním rámci. Autorka tak sice nabízí různá dělení a z nich vyplývající kategorie, ale opět s nimi bohužel nějak výrazně dál nepracuje.

Ve třetí kapitole se autorka věnuje aktérům humanitární pomoci, jejím zásadám, financování a obecnými postupy pro její realizaci.

Čtvrtá – analytická – kapitola nejprve představuje využívané metody analýzy efektivity humanitární pomoci (PESTLE, resp. její zkrácenou verzi PEST, a SWOT). Dle bohužel nepřiliš jasného klíče pak k jednotlivým faktorům obou analýzy přiřazuje konkrétní proměnné, kterým v následující páté (analytické) kapitole přiřazuje konkrétní číselné vyjádření od 1 („rozhodně ne“) po 5 („rozhodně ano“). Na základě toho pak vyhodnocuje, jaké jsou silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby jednotlivých projektů realizovaných zkoumanými organizacemi v Etiopii.

Celkově dochází autorka k závěru, že „české“ humanitární organizace působí v Etiopii efektivně a pozitivně, byť se v jednotlivých aspektech mohou tu více, tu méně lišit. Slabinou této analýzy (kterou autorka ostatně sama přiznává v závěru) je její omezení na oficiální zdroje organizací samotných, u kterých je velmi málo pravděpodobné, že budou vůči sobě samým kritické. S ohledem na fakt, že se jedná o bakalářskou práci však tuto slabinu neberu v potaz, neboť relevantní terénní výzkum dané problematiky značně přesahuje rámec bakalářského studia.

Celkové hodnocení práce není zrovna nejlehčí. Práci škodí příliš krátký úvod a závěr, stejně jako nepřiliš rozvinutá základna odborné literatury, na které by byla vystavena. Tu autorka do značné míry sanuje značným množstvím pramenů, avšak ty práci posouvají místy ke strohému jazyku odrážek, tabulek a značně povrchního popisu mnohem komplikovanější reality. Autorka dle mého názoru problém se stylistikou odborného textu a pokud přemýšlí o navazujícím studiu, měla by na ní určitě zapracovat. Na druhou stranu se domnívám, že autorka prokázala požadované řemeslné dovednosti, které se u tohoto stupně kvalifikačních prací předpokládají. Zvolila si relevantní téma, vymezila používané koncepty, sestrojila si metodu práce, našla pro ni relevantní data a došla k vlastním závěrům, které se snažila vyargumentovat. S argumentací můžeme místy jistě polemizovat, ale k tomu (pevně věřím) budeme mít prostor u **obhajoby, ke které tuto práci doporučuji.**

V Českém Meziříčí 8. 1. 2024

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.